

Sygn. akt I C 472/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 grudnia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Częstochowie I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Katarzyna Sidyk

Protokolant: Magdalena Adamus

po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 2015 roku w Częstochowie

na rozprawie

sprawy z powództwa J. P.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C. na rzecz powoda J. P. kwotę 145 843 zł 61 gr (sto czterdzieści pięć tysięcy osiemset czterdzieści trzy złote sześćdziesiąt jeden groszy) wraz z ustawowymi odsetkami w wysokości 8% w stosunku rocznym od dnia 1 lipca 2015 roku i kolejnymi ustawowymi odsetkami w razie zmiany ich wysokości do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. umarza postępowanie w sprawie ponad żądanie kwoty 145 901 zł 04 gr (sto czterdzieści pięć tysięcy dziewięćset jeden złotych cztery grosze);
4. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2 733 zł 96 gr (dwa tysiące siedemset trzydzieści trzy złote dziewięćdziesiąt sześć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;
5. nakazuje pobrać od pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Częstochowie kwotę 5 368 zł (pięć tysięcy trzysta sześćdziesiąt osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów sądowych, których powód nie miał obowiązku uiścić w części, co do której powództwo zostało uwzględnione;
6. nakazuje pobrać od powoda J. P. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Częstochowie kwotę 732 zł (siedemset trzydzieści dwa złote) z zasądzanego roszczenia tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych w części, co do której powództwo nie zostało uwzględnione.

Sygn. akt IC 472/14

UZASADNIENIE

Powód J. P. w pozwie z dnia 5 grudnia 2014r., po sprecyzowaniu i ograniczeniu powództwa pismem z dnia 22 września 2015r. (k. 143-150) wnosił o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w C. kwoty 145 901 zł 04 gr wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu.

Uzasadniając swoje żądanie powód wskazał, że na podstawie umowy pożyczki z dnia 20 czerwca 2010r. udzielił pozwanej Spółce reprezentowanej przez prezesa zarządu S. C. pożyczki w kwocie 142 000 zł. Wskazana kwota została przelana na konto pozwanej przelewem. Po śmierci S. C. powód zwrócił się o zwrot pożyczki. W odpowiedzi pełnomocnik spadkobierczyni S. G. C. podniósł zarzut spełnienia świadczenia z tytułu pożyczki. W dniu 21 stycznia 2014r. powód wypowiedział umowę pożyczki z uwagi na działania pozwanej Spółki wskazujące, w ocenie powoda, na zamiar uniknięcia spełnienia świadczenia. Z uwagi na powoływanie się przez Spółkę (...) na oświadczenie z dnia 25 października 2011r. powód podniósł, że oświadczenie to zostało uzyskane podstępem podczas podpisywania przez powoda innych dokumentów, a ponadto sama jego treść sprzeczna jest z istniejącym stanem faktycznym odnośnie wskazanych w nim dat rzekomych umów zawartych w dniu 23 czerwca 2010r. i 29 czerwca 2010r. i nie dotyczy umowy pożyczki z dnia 20 czerwca 2010r. Powód powołał się również na kontekst zdarzenia z dnia 25 października 2011r. wskazując, że z uwagi na depresję, na którą cierpiał, kilka dni później miał udać się na leczenie do kliniki psychiatrycznej. Nie miał on żadnej świadomości co podpisuje, ani nie był w stanie zapoznać się dokładnie z przedstawionymi mu wówczas do podpisania dokumentami, ponadto działał w zaufaniu do S. C., z którym współpracował od ponad 20 lat. W związku z powyższym, powód w dniu 31 lipca 2014r. złożył Spółce (...) oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia z dnia 25 października 2011r. Powód stwierdził, że sama umowa pożyczki z uwagi na brak zwrotu i nieskuteczne wypowiedzenie dalej obowiązywała między stronami, a zawarty w niej termin ostatecznej spłaty zobowiązania strony ustaliły na 30 czerwca 2015r. Powód zarzucił również pozornie umowy pożyczki z dnia 24 października 2011r. zawartej między S. C. a (...) Spółką z o.o., która nigdy nie została wykonana i w ocenie powoda została zawarta jedynie w celu wykazania nieistniejących środków, które miały stanowić podstawę spłaty powoda. Powód przyznał, że część pożyczki w kwocie 35 000 zł została potrącona tytułem objęcia udziałów w Spółce, w związku z tym ograniczył swoje powództwo do kwoty 107 000 zł wraz z ze skapitalizowanymi odsetkami:

- od sumy 142 000 zł od dnia 20 czerwca 2010r. do dnia 23 września 2010r. w wysokości 2 925 zł 59 gr i
- od sumy 107 000 zł od dnia 23 września 2010r. do dnia wniesienia pozwu, tj. 5 grudnia 2014r. w wysokości 35 975 zł 45 gr.

Powód dochodził zatem łącznie kwoty 145 901 zł 04 gr stanowiącej sumę należności głównej i skapitalizowanych odsetek na dzień wniesienia pozwu wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu.

Pozwana (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w C. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jej rzecz od powoda zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na pozew pozwana zarzuciła, że jej zobowiązanie względem J. P. wynikające z umowy pożyczki z dnia 20 czerwca 2010r. nie istnieje wobec spełnienia świadczenia; oświadczenie powoda z dnia 25 października 2011r. o braku roszczeń majątkowych wobec pozwanej nie zostało złożone w warunkach błędu wywołanego podstępem co do treści tego oświadczenia; oświadczenie powoda o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia jest pozbawione usprawiedliwionych podstaw, a ponadto bezskuteczne wobec upływu terminu, o którym mowa w art. 88§2 k.c. Pozwana wskazała, że okolicznością bezsporną jest to, że w dniu 20 czerwca 2010r. została zawarta umowa pożyczki pomiędzy powodem a pozwaną, której przedmiotem było udzielenie przez powoda, jako ówczesnego wspólnika Spółki, pożyczki w kwocie 142 000 zł w celu finansowania działalności pozwanej oraz realizacji zamierzonego projektu inwestycyjnego. Spółka zobowiązała się zwrócić kwotę pożyczki do dnia 30 czerwca 2015r., przy czym strony przewidziały możliwość wcześniejszego zwrotu pożyczki w całości lub w częściach. W dniu 23 września 2010r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) Spółki z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego Spółki poprzez utworzenie 700 nowych udziałów. Zgodnie ze złożonym oświadczeniem powód objął 70 udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Spółki o łącznej wartości 35 000 zł pokrywając je częścią wierzytelności (należności głównej) w wysokości 35 000 zł wynikającej z umowy pożyczki z dnia 20 czerwca 2010r. W ślad za powyższym, do umowy pożyczki został zawarty aneks, mocą którego strony ustaliły termin spłaty części pożyczki, tj. kwoty 35 000 zł na dzień 23 września 2010r. celem pokrycia nowo utworzonych udziałów w Spółce. Jednocześnie strony w dniu 23 września 2010r. zawarły porozumienie kompensacyjne, w ramach którego powód potwierdził fakt uregulowania zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki na kwotę 35 000 zł w ramach dokonanej kompensaty.

Po dokonanej kompensacie zobowiązanie pozwanej wobec powoda stanowiło kwotę 107 000 zł. Pozwana podała dalej, że w dniu 24 października 2011r. doszło do zawarcia pomiędzy S. C. jako pożyczkodawcą a (...) Spółką z o.o. jako pożyczkobiorcą umowy pożyczki na kwotę 120 000 zł. Strony postanowiły, że pożyczka zostanie udzielona w ten sposób, że pożyczkodawca przekaże kwotę 119 124 zł 05 gr bezpośrednio do rąk powoda celem spłaty wraz z odsetkami udzielonych przez niego pożyczek Spółce, przy czym kwota 107 000 zł stanowiła spłatę należności głównej, a kwota 12 124 zł 05 gr spłatę odsetek. Pozostała kwota 875 zł 95 gr została przekazana na konto Spółki. Natomiast oświadczeniem z dnia 25 października 2011r. powód potwierdził brak jakichkolwiek roszczeń zarówno o charakterze majątkowym jak i niemajątkowym wobec (...) Spółki z o.o. Pozwana podkreśliła, że w okolicznościach niniejszej sprawy trudno zakwestionować ważność i skuteczność złożonego oświadczenia woli, powołując się na błąd wywołany podstępem, skoro powód w dniu 25 października 2011r. przed notariuszem uznał podpis złożony pod oświadczeniem za własnoręczny. W ocenie pozwanej, twierdzenia powoda jakoby o oświadczeniu z dnia 25 października 2011r. dowiedział się dopiero 31 października 2013r. wskutek pisma Pani G. C. są irracjonalne i ukierunkowane na nieudolną próbę przesunięcia początku biegu rocznego terminu, o którym mowa w art. 88§2 k.c. Oświadczenie z 25 października 2011r. było rezultatem rezygnacji powoda z uczestnictwa w (...) Spółce z o.o. i stanowiło dokument potwierdzający fakt „rozliczenia” się Spółki z występującym wspólnikiem. (k. 73-79).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 20 czerwca 2010r. doszło do zawarcia umowy pożyczki pomiędzy powodem J. P. a pozwaną S. Spółką z ograniczoną w C. reprezentowaną przez Prezesa Zarządu S. C., której przedmiotem było udzielenie przez powoda, jako ówczesnego wspólnika Spółki, pożyczki w kwocie 142 000 zł w celu finansowania działalności pozwanej oraz realizacji zamierzonego projektu inwestycyjnego „fermy wiatrowej” w miejscowości W., gm. B..

Pozwana Spółka zobowiązała się zwrócić kwotę pożyczki do dnia 30 czerwca 2015r., przy czym strony przewidziały możliwość wcześniejszego zwrotu pożyczki w całości lub w częściach. Strony przewidziały również oprocentowanie pożyczki. Pożyczkobiorca zobowiązany był mianowicie do zapłaty pożyczkodawcy odsetek w wysokości 8% w skali rocznej od całej kwoty pożyczki (pozostalej do spłaty).

Powód J. P. dokonał na rzecz pozwanej Spółki przelewu sumy udzielonej pożyczki w dwóch ratach: kwoty 122 000 zł w dniu 23 czerwca 2010r. oraz kwoty 20 000 zł w dniu 29 czerwca 2010r.

/okoliczności bezsporne, ponadto **dowód** : odpis umowy pożyczki z dnia 20 czerwca 2010r. (k. 7, k. 87), wydruk potwierdzenia przelewu (k. 8), zeznania świadka M. J. (nagranie, adnotacje k. 160)/

W dniu 23 września 2010r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) Spółki z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego Spółki poprzez utworzenie 700 nowych udziałów. Zgodnie ze złożonym oświadczeniem powód objął 70 udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Spółki o łącznej wartości 35 000 zł pokrywając je częścią wierzytelności (należności głównej) w wysokości 35 000 zł wynikającej z umowy pożyczki z dnia 20 czerwca 2010r.

W następstwie tego strony umowy pożyczki zawarły aneks, mocą którego ustaliły termin spłaty części pożyczki, tj. kwoty 35 000 zł, na dzień 23 września 2010r., celem pokrycia nowo utworzonych udziałów w Spółce. Jednocześnie strony w dniu 23 września 2010r. zawarły porozumienie kompensacyjne, w ramach którego powód potwierdził fakt uregulowania zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki na kwotę 35 000 zł w ramach dokonanej kompensaty. Po dokonanej kompensacie zobowiązanie pozwanej wobec powoda stanowiło kwotę 107 000 zł.

/okoliczności bezsporne, ponadto **dowód** : odpis aneksu z dnia 23 września 2010r. (k. 88), odpis protokołu nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników z dnia 23 września 2010r. wraz z odpisem listy obecności (k. 89-93), odpis oświadczenia wspólnika o objęciu udziałów w spółce z dnia 23 września 2010r. (k. 94-96), odpis porozumienia kompensacyjnego z zał. (k. 97-99)/

W dniu 24 października 2011r. S. C. zawarł umowę pożyczki z (...) Spółką z o.o. w C., której przedmiotem było udzielenie pożyczki przez S. C. pozwanej Spółce w kwocie 120 000 zł. Strony umowy postanowiły, że pożyczka zostanie udzielona w ten sposób, że pożyczkodawca przekaże kwotę 119 124 zł 05 gr bezpośrednio do rąk powoda J. P. celem spłaty wraz z odsetkami udzielonej przez niego pożyczki Spółce, obejmującej kwotę 107 000 zł z tytułu należności głównej i kwotę 12 124 zł 05 gr z tytułu odsetek. Pozostała kwota 875 zł 95 gr miała zostać przekazana na konto Spółki i została przelana na rachunek bankowy Spółki w dniu 28 października 2011r.

/ **dowód:** odpis umowy pożyczki z dnia 24 października 2011r. (k. 100), zeznania świadka M. J. (nagranie, adnotacje k. 160)/

Powód J. P. od 2010 roku leczył się psychiatrycznie i odwykowo. W okresie od 9 listopada 2010r. do 23 listopada 2010r. przebywał na leczeniu w Klinice (...), gm. S., D. 1A. Kolejną hospitalizację w tej Klinice odbywał w okresie od 27 października 2011r. do 7 listopada 2011r.

Powód nosił się z zamiarem wystąpienia ze Spółki (...). S. C. namawiał go na przyspieszenie załatwienia formalności z tym związanych. Powód chciał, aby odłożyć związane z tym czynności do czasu jego powrotu z Kliniki w dniu 7 listopada 2011r. S. C. nalegał jednak na szybsze załatwienie sprawy i oferował swoją pomoc w podwiezieniu powoda do notariusza i odwiezieniu do domu, na co powód ostatecznie wyraził zgodę.

W dniu 25 października 2011r. powód udał się ze S. C. do notariusza. Przed podjęciem czynności przez notariusza powód podpisał bez czytania szereg dokumentów przygotowanych i przedstawionych mu przez S. C.. Następnie przed notariuszem potwierdził, że złożone na tych dokumentach podpisy należą do niego. Niektóre z nich miały datę 24 października 2011r. Przy czym, dzień wcześniej, tj. 24 października 2011r. powód i S. C. w ogóle się nie spotkali. Przed samym notariuszem powód podpisał jedynie umowy zbycia udziałów.

Wśród podpisanych w dniu 25 października 2011r. przez powoda dokumentów znajdowało się oświadczenie, w którym zawarte było stwierdzenie, że zostały mu zwrócone pożyczki z dnia 23 czerwca 2010r. i z dnia 29 czerwca 2010r. wraz z odsetkami od obu pożyczek wynoszącymi na dzień 24 października 2011r. łącznie kwotę 12 124 zł 05 gr. Oświadczenie zawierało stwierdzenie, że w związku ze spłatą pożyczek oraz sprzedażą posiadanych udziałów w spółce (...) Spółce z o.o. powód nie posiada w stosunku do niej żadnych roszczeń zarówno o charakterze majątkowym jak i niemajątkowym.

Na podstawie zawartych umów zbycia udziałów ze S. C. i jego córką D. S. powód otrzymał gotówką kwotę 10 000 zł z tytułu sprzedaży 15 udziałów D. S. oraz na jego konto bankowe została przelana kwota 40 000 zł z tytułu sprzedaży 65 udziałów S. C..

Powód J. P. nie otrzymał zwrotu pozostałej części udzielonej przez niego Spółce (...) pożyczki, tj. kwoty 107 000 zł oraz wynikających z umowy pożyczki odsetek.

/ **dowód** : zaświadczenie lekarskie (k. 151), odpis oświadczenia z dnia 25 października 2011r. (k. 16, k. 101, 102), odpisy umów zbycia udziałów z 25 października 2011r. (k. 103-106), zeznania powoda J. P. (nagranie, adnotacje k. 187-189)

Po śmierci S. C. w dniu 19 września 2013r. powód zwrócił się do M. J., który prowadził obsługę księgowo – (...) Spółki (...), z zapytaniem co będzie dalej z jego pożyczką. Uzyskał wtedy informację o umowie pożyczki z dnia 24 października 2011r. zawartej między S. C. a pozwaną Spółką oraz zapoznał się z treścią podpisanego przez siebie oświadczenia z 25 października 2011r.

Powód wezwał w związku z tym spadkobierczynię S. G. C. do zwrotu pożyczki, a w odpowiedzi otrzymał pismo z dnia 31 października 2013r., w którym stwierdzono, że z dokumentacji Spółki, w szczególności oświadczenia z dnia 25 października 2011r. wynika, iż nie jest on wierzycielem Spółki z żadnego tytułu.

W związku z powyższym, w dniu 20 stycznia 2014r. powód przesłał (...) Spółce z o.o. w C. wypowiedzenie umowy pożyczki zawartej w dniu 20 czerwca 2010r. Następnie w dniu 31 lipca 2014r. powód wysłał pozwanej Spółce swoje oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia z dnia 25 października 2011r.

/ **dowód:** odpis wypowiedzenia umowy pożyczki z dnia 20 stycznia 2014r. (k. 11-12), odpis pisma z dnia 31 lipca 2014r. wraz z kopią przesyłki (k. 14-15)/

Sąd zważył, co następuje:

Stosownie do art. 720§1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Fakt związania powoda J. P. i pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w C. umową pożyczki z dnia 20 czerwca 2010r. na kwotę 142 000 zł oraz fakt przekazania przez powoda na rzecz pozwanej sumy udzielonej pożyczki w dwóch ratach, tj. kwoty 122 000 zł w dniu 23 czerwca 2010r. oraz kwoty 20 000 zł w dniu 29 czerwca 2010r., był pomiędzy stronami bezsporny. Ostatecznie był również bezsporny fakt spłaty przez pozwaną pożyczki co do kwoty 35 000 zł w dniu 23 września 2010r. w ramach dokonanej kompensaty.

Pozwana nie wykazała natomiast, aby dokonała spłaty pozostałej części pożyczki, tj. kwoty 107 000 zł i odsetek kapitałowych wyliczonych zgodnie z §3 pkt 2 i 3 umowy pożyczki.

Powód J. P. stanowczo i konsekwentnie zaprzeczał, aby otrzymał pozostałą do spłaty sumę, czy to od Spółki (...), czy od S. C.. Zauważyć należy, że stosownie do art. 519§2 pkt 2 k.c. w związku z art. 522 k.c., przejęcie długu może nastąpić przez umowę między dłużnikiem (w tym wypadku – Spółką (...)) a osobą trzecią (w tym wypadku – S. C.) wyłącznie za pisemną, pod rygorem nieważności, zgodą wierzyciela (tj. powoda J. P.). W niniejszej sprawie takiej zgody powoda na zmianę dłużnika nie było.

Pozwana Spółka mogłaby zatem zwolnić się od odpowiedzialności wobec powoda tylko wówczas, gdyby wykazała, że faktycznie pozostała do spłaty kwota pożyczki została zapłacona powodowi, bądź przez samą Spółkę, bądź przez osobę trzecią (por.: art. 356§2 k.c.; art. 518 §1 pkt 3 i §2 k.c.).

W świetle zebranego materiału dowodowego, pozwana (...) Spółka z o.o. nie wykazała jednak, że S. C. faktycznie spłacił jej dług wobec powoda J. P. z tytułu umowy pożyczki zawartej w dniu 20 czerwca 2010r.

Należy zauważyć, że zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2015r., poz. 584) dokonywanie lub przyjmowanie płatności związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą następuje za pośrednictwem rachunku bankowego przedsiębiorcy w każdym przypadku, gdy: 1) stroną transakcji, z której wynika płatność, jest inny przedsiębiorca oraz 2) jednorazowa wartość transakcji, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza równowartość 15 000 euro przeliczonych na złote według średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym dokonano transakcji.

W toku procesu, pozwana Spółka nie przedstawiła żadnego dokumentu bankowego (np. wyciągu z rachunku, polecenia przelewu) potwierdzającego fakt dokonania spłaty kwoty 119 124 zł 05 gr na rzecz powoda. Pozwana prowadzi i prowadzi działalność gospodarczą, rozliczenia zatem z powodem związane z prowadzoną działalnością gospodarczą wynikające z umowy pożyczki z dnia 20 czerwca 2010r. powinny być udokumentowane w sposób uwzględniający zawodowy charakter działalności pozwanej, np. za pomocą odpowiednich dokumentów bankowych, ewidencji, wyciągów z rachunków bankowych itp.

W świetle okoliczności sprawy nie jest przekonywujące twierdzenie pozwanej, że S. C. przekazał powodowi J. P. tak dużą sumę (119 124 zł 05 gr) gotówką i jednocześnie nie zadbał nawet o wystawienie przez wierzyciela

prawidłowego pokwitowania zapłaty konkretnej należności ze wskazaniem jej wysokości (co do kapitału i co do odsetek), podaniem rzeczywistego tytułu spłaty, tj. zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki z dnia 20 czerwca 2010r., a jedynie ograniczając się do oświadczenia obejmującego opisowe deklaracje o spłacie nieprecyzyjnie określonych „pożyczek” (zamiast daty zawarcia umowy z dnia 20 czerwca 2010r. podano daty wpłaty poszczególnych kwot przez powoda na konto pozwanej) oraz ogólne deklaracje o braku roszczeń powoda wobec pozwanej Spółki.

Treść pokwitowania, jeżeli ma odnieść oczekiwany skutek, nie może być zbyt ogólna, zdawkowa czy abstrakcyjna. Należy przyjąć, że obok samego potwierdzenia faktu spełnienia świadczenia (w całości lub w określonej części) konieczne jest podanie jego wysokości, oznaczenie osoby wierzyciela, jak i dłużnika, wskazanie dokładnie tytułu zadłużenia, określenie daty i miejsca przyjęcia świadczenia (por.: Tadeusz Wiśniewski [w]: Komentarz do art. 462 k.c., LEX 2015).

Tym niemniej, należy podkreślić, że nawet prawidłowo sporządzone pokwitowanie w rozumieniu art. 462 k.c. nie jest oświadczeniem woli, ale oświadczeniem mającym charakter potwierdzenia faktów, niebędących oświadczeniami woli, bowiem pokwitowanie nie kreuje skutków prawnych w znaczeniu wywierania wpływu na ukształtowanie stosunku zobowiązaniowego, lecz jedynie potwierdza zaistnienie faktu, którym jest spełnienie świadczenia. Pokwitowanie może być zatem zakwestionowane i stan stwierdzony w pokwitowaniu może podlegać ocenie w kategoriach prawdy i fałszu, co nie może odnosić się do oświadczeń woli, które takiej weryfikacji nie podlegają. Pokwitowanie stwierdza jedynie fakt spełnienia świadczenia, należy więc zakwalifikować je jako oświadczenie wiedzy, a nie oświadczenie woli. Z punktu widzenia prawa procesowego, co do zasady, pokwitowanie jest dokumentem prywatnym w rozumieniu art. 245 k.p.c. i jako taki potwierdza jedynie, że osoba, która je podpisała złożyła tej treści oświadczenie. Nie jest dowodem rzeczywistego stanu rzeczy, strona może zatem dowodzić i twierdzić, że treść złożonego oświadczenia nie odpowiada prawdzie. Pokwitowanie nie korzysta bowiem z domniemania prawdziwości danych zawartych w nim oświadczeń, wobec czego osoba mająca w tym interes prawny może twierdzić i dowodzić, że treść złożonych oświadczeń nie odpowiada stanowi rzeczywistemu. (por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2014r., II CSK 460/13, LEX nr 1493916; Zdzisław Gawlik [w:] Komentarzu do art. 462 k.c., LEX 2015).

Mając na uwadze fakty udowodnione przez powoda J. P., w szczególności fakt leczenia się przez niego psychiatrycznie i z powodu uzależnienia od alkoholu, fakt hospitalizacji powoda w klinice psychiatrycznej w okresie od dnia 27 października 2011r. do dnia 7 listopada 2011r., czyli po upływie zaledwie dwóch dni po podpisaniu oświadczenia z dnia 25 października 2011r., zeznania powoda na temat okoliczności podpisania tego oświadczenia i faktu nieotrzymania gotówki w kwocie prawie 120 000 zł, należy ocenić jako przekonujące, szczerze i prawdziwe.

Jednocześnie fakt, że powód nie ubiegał się o zwrot pożyczki wcześniej jest zrozumiałe w świetle określonego w umowie pożyczki terminu jej spłaty do dnia 30 czerwca 2015r. Natomiast dopiero śmierć prezesa zarządu i współnika pozwanej Spółki – (...) w dniu 19 września 2013r. spowodowała, że powód zaniepokojony sprawą zwrotu udzielonej Spółce pożyczki zwrócił się o informacje w tej kwestii do M. J. zajmującego się obsługą księgowo - podatkową Spółki. Zeznania powoda, jako korelujące z dowodami w postaci dokumentów załączonych do akt sprawy, zeznaniami świadka M. J. i tworzące z nimi logiczną uzupełniającą się całość, Sąd uznał za wiarygodne.

Pośrednio dodatkowo potwierdza zeznania powoda fakt, że pomimo iż powód wraz ze S. C. stawili się u notariusza w dniu 25 października 2011r. własnoręczne podpisy złożyli przed notariuszem jedynie na umowie zbycia udziałów w Spółce, natomiast co do pozostałych dokumentów, w tym oświadczenia z dnia 25 października 2011r. zostały one podpisane przez powoda wcześniej, nie w obecności notariusza, a jedynie wobec notariusza powód oświadczył o uznaniu podpisów pod tymi dokumentami za własne.

Sąd uznał również za przekonujące w całości i wiarygodne zeznania świadka M. J.. Z zeznań świadka wynika m.in., że w październiku 2011r. Spółka (...) miała duże nakłady inwestycyjne i nie dysponowała znacznymi środkami finansowymi. Zeznania świadka A. K. niewiele natomiast wniosły do sprawy, świadek generalnie powoływał się na niepamięć co do faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności nie pamiętał, aby powód podpisywał w

jego obecności oświadczenie, którego projekt przygotował świadek, ani też – jak twierdził – nie pamiętał przebiegu zgromadzenia, które miało odbyć się w dniu 24 października 2011r. i nie był w stanie stwierdzić kto w nim uczestniczył.

Z tych wszystkich względów, należało uznać, że pozwana Spółka nie wykazała, aby spełniła swoje świadczenie wobec powoda J. P..

Wobec powyższego, Sąd zasądził od pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w C. na rzecz powoda J. P. kwotę **145 843 zł 61 gr**, na którą składają się: kwota **107 000 zł** z tytułu należności głównej oraz odsetki kapitałowe według następującego wyliczenia:

- od kwoty 122 000 zł od dnia 23 czerwca 2010r. (data wypłaty pierwszej raty pożyczki) do dnia 23 września 2010r. (data częściowej spłaty pożyczki w kwocie 35 000 zł odsetki wyniosły kwotę **2 486 zł 79 gr** / $(93 \text{ dni} \times 0,08 \times 122 \text{ 000 zł})$: 365/;
- od kwoty 20 000 zł od dnia 29 czerwca 2010r. (data wypłaty drugiej raty pożyczki) do dnia 23 września 2010r. (data częściowej spłaty pożyczki w kwocie 35 000 zł odsetki wyniosły kwotę **381 zł 37 gr** / $(87 \text{ dni} \times 0,08 \times 20 \text{ 000 zł})$: 365/;
- od kwoty 107 000 zł od dnia 24 września 2010r. do dnia 5 grudnia 2014r. (data wniesienia pozwu) odsetki wyniosły kwotę **35 975 zł 45 gr** / $(1534 \text{ dni} \times 0,08 \times 107 \text{ 000 zł})$: 365/.

Razem **145 843 zł 61 gr** (107 000 zł + 2 486 zł 79 gr + 381 zł 37 gr + 35 975 zł 45 gr).

Powód domagał się ustawowych odsetek za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu. Należy jednak zauważyć, że pozwana pozostawała w opóźnieniu, zgodnie z treścią §3 pkt 1 umowy pożyczki z dnia 20 czerwca 2010r. dopiero od dnia 1 lipca 2015r. i od tej daty Sąd zasądził ustawowe odsetki stosownie do art. 455 k.c. (a contrario) i art. 481§ 1 i 2 k.c. Natomiast odsetki określone w §3 pkt 2 umowy były to odsetki umowne, kapitałowe, które zgodnie z żądaniem pozwu zostały zasądzone za okres do 5 grudnia 2014r.

Dodać należy, że stosownie do art. 723 k.c. wypowiedzenie umowy pożyczki może nastąpić jedynie w sytuacji, jeżeli termin zwrotu pożyczki nie jest oznaczony, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca. Termin zwrotu wynikał bowiem z umowy pożyczki.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c.

Koszty poniesione w toku procesu przez powoda obejmowały koszty zastępstwa procesowego w kwocie 3 600 zł. Pozwany poniósł również koszty zastępstwa procesowego w kwocie 3 600 zł i opłatę od pełnomocnictwa – 17 zł (k. 82). Razem – 3 617 zł.

Łącznie koszty procesu wyniosły 7 217 zł.

Powód wygrał proces w 88 % (w części, w której powód cofnął żądanie pozwu również należy go traktować jako stronę przegrywającą), wobec czego Sąd zasądził na jego rzecz koszty procesu w kwocie 2 733 zł 96, po stosunkowym rozdzieleniu kosztów według następującego wyliczenia: $7 \text{ 217 zł} \times 88/100$ (koszty, które powinna ponieść pozwana Spółka) – 3 617 zł (koszty, które pozwana poniosła) = 2 733 zł 96 gr (koszty do dopłaty przez pozwaną na rzecz powoda).

Koszty sądowe poniesione w toku procesu przez Skarb Państwa obejmowały: opłatę od pozwu w kwocie 6 100 zł.

Stosownie do art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2014r., poz. 1025 z późn. zm.) Sąd nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 5 368 zł tytułem zwrotu w/ w kosztów sądowych, których powód nie miał obowiązku uiścić. Kwota ta stanowi należne koszty sądowe, w części co do której powództwo zostało uwzględnione (88 %).

Zgodnie z art. 113 ust. 2 pkt 1 w/w ustawy, koszty nieobciążające przeciwnika sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji nakazuje ściągnąć z roszczenia zasądzonego na rzecz strony. Z tego względu, Sąd nakazał ściągnąć z roszczenia zasądzonego na rzecz powoda kwotę 732 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych w części, co do której powództwo nie zostało uwzględnione (12 %).